

OBRAZI VERE

II.

VERE II.

Uredila: Darja Šneberger Brežnik

OBRAZI VERE

II.

Več informacij o knjigah založbe Družina najdete na:
www.druzina.si

OBRAZI VERE

II.

Uredila: Darja Šneberger Brežnik

ZALOŽBA
DRUŽINA

SVETOST NA NOČNI OMARICI

Ustvarjeni skoraj kakor angeli (Ps 8) in po božji podobi (1 Mz) se vseh teh nekaj let, kar sta bila Adam in Eva prisiljena zapustiti raj, skušamo vrniti tja. A ker se vedno znova pokaže, da raj ni takoj za prvim vogalom in da je pot dolga in težka, smo si ga ustvarili kar na domačem dvorišču, kjer nas ograje in plotovi ščitijo pred sosedi in bližnjimi, ki jih menda ljubimo kot sami sebe.

In tako se ustavimo, ko smo zadihani ...

In sedemo, ko smo utrujeni ...

Opustimo, ko smo naveličani ...

Nehamo, ko se nam ne da ... in če ne gre takoj.

Naredimo ovinek, če se pojavijo težave ...

Damo cesarju, kar je cesarjevega, Boga pa prosimo, naj ne zahteva preveč, in molimo, naj usliši naše prošnje ...

Kar je težko, smo razglasili za nemogoče, kar je visoko in daleč, pa za nedosegljivo.

Govorimo, kakor je treba: glasno, da bi preglasili božjo voljo, in tiho, da ne bi zbudili speče vesti.

Predvsem pa smo se nehali spraševati, zakaj smo ustvarjeni skoraj kakor angeli in po božji podobi.

Živimo mirno in srečno. Kot v rajju.

A ne vsi. Hvala Bogu, ne vsi!

V vseh teh letih, kar sta bila Adam in Eva prisiljena zapustiti raj, med nami živijo ljudje, ki jim nič ni pretežko.

In predaleč.

In previsoko.

In preveč.

Ljudje, ki so mir, po katerem hlepimo, zamenjali za ljubezen do Boga. In srečo za svetost.

Med nami živijo. Svetniki. Skoraj angeli. Bogu podobni. (Bogu všeč.) Z obrazi vere.

A se nam – malodušnim in logičnim – zastavi malodušno in logično vprašanje:

Kako govoriti o svetosti svetu, v katerem ni nič več sveto? Kako govoriti o svetosti svetu, ki sveto zavrača in ga ne priznava?! Svetu, ki z zakonom prepoveduje sveto in ga preganja?!

In pri tem (hote) pozabljamo, da se o svetosti ne da govoriti. Da se svetost lahko le živi! In se le tako lahko pričuje in govori, da sveto je! In da je Sveti živ!

Kajti svetost, ki je izraz in posledica čiste ljubezni, tako kot ljubezen sama ne obstaja v ideji, v teoriji, temveč zgolj v dejanju. V praksi. V življenju! V stvarnem življenju!

In ljubezen nima urnika in uradnih ur: Od–do. Ljubezen ne prešteva nadur in nočnih ur: Ker dela nonstop. Ljubezen nima nedeljskega voznega reda: Za ljubezen je vsak dan – nedelja. Sicer ni ljubezen.

Vera, ki sije z obrazov in iz življenja svetih ljudi, ni seznam zapovedi, ki jih je treba izpolnjevati, da se ne boš cvrl v peklju!

Vera ni skupek pravil, ki se jih je treba držati, da prideš v nebesa!

Vera ni tekma, v kateri je treba zmagati, da te Bog nagradi!

Vera ni kljukica v rubriki kake birokratske knjige!

Vera ni članstvo v kaki organizaciji! Tudi ni redno plačevanje članarine!

Vera ni skupek zapovedi, pravil, nalog ...!

Vera je ljubezen.

Prava, pristna, živa ljubezen! Živeta ljubezen. Vera je ljubezen, ki živi! Svetost!

Znamo še prepoznati svetost? Jo znamo opaziti? Jo zmoremo videti? Jo znamo še živeti? Si jo upamo živeti?

Svetniki niso zaprašeni leseni kipi iz naših baročnih cerkva. Svetniki so moderni, sodobni ljudje. Tudi tisti, ki so živeli pred stoletji, so bili sodobniki svojim sodobnikom. Moderni. Pogumni. Bogu po volji. Sveti ljudje v »Obrazih vere« niso le duhovniki in »boguposvečeni«! So možje in žene! Niso le odrasli, so tudi otroci! Niso le mali in preprosti, so tudi modri in razumni! Vsi sveti!

In zdaj so tu: v knjigi. Na moji nočni omarici! Na dosegu roke. So v moji glavi in mojem srcu. V mojem življenju!

Gregor Čušin

Mati Angelica (1923)

Redovnica z malih zaslonov

Ko je bila Rita Antoinette Rizzo stara pet let, se je njen oče odselil, z materjo pa sta se preselili k starim staršem v najrevnejši predel ameriškega mesta Canton. Ker je mama želela biti neodvisna, je odprla čistilnico oblek, a zaslužka ni bilo veliko. Z deklico sta se zato selili iz stanovanja v stanovanje. Mama je zapadla v globoko depresijo, večkrat je jokala in grozila s samomorom. Pri enajstih letih je tako Rita sama z materinim avtomobilom razvažala oblačila strankam in pobirala plačilo. Nikoli ni imela prijateljev ali časa za igro. Ker z mamo nista mogli več samostojno živeti, sta se vrnila k starim staršem.

Pri osemnajstih letih je Rito začel nevzdržno boleti trebuh. Zdravnik je ugotovil, da gre za »povešen želodec«

in da bo težava trajala vse življenje. Ko je v mesto prišla mistikinja Rhoda Wise, ki je ozdravela na priprošnjo sv. Terezije Deteta Jezusa, potem pa prejela stigme in ob petkih doživljala Kristusovo trpljenje, je po devetdnevnici k Mali Tereziji (ki jo je svetovala Rhoda) tudi Rita čudežno ozdravela. Pa ne le telesno: »Vedela sem, da me Bog pozna, me ljubi in se zanima zame ... Vse, kar sem želela po svoji ozdravitvi, je bilo, da se podarim Jezusu.«

Po tem je pogosto obiskovala Rhodo in pri enaindvajsetih spoznala, da želi v samostan. Mama je njen odhod sprejela s histeričnim napadom.

Samostansko življenje je bilo za Rito sprva naporno. Od klečanja so ji otekala kolena in redovnice niso bile prepričane, ali je to res poklic zanjo. A ko so jo skupaj s petimi sestrami poslale ustanovit nov samostan, so se njene težave nerazložljivo končale. Ob prenavljanju novega bivališča se je izkazalo, da ima mlada redovnica vrsto talentov: »Če se je kaj pokvarilo, si poklical sestro Angelico,« je povedala ena izmed sester.

Sestra Angelica pa je že imela nove načrte: samostan na jugu, kjer je bilo črnsko vprašanje posebej pereče. Načrte ji je prekrizal nesrečen padec in poškodba hrbtenice. Uspeh operacije bil le 50-odstotno zagotovljen. Podjetna redovnica se je z Bogom pogodila, da bo, če ozdravi, storila vse, da bi delo za nov samostan steklo. Operacija je bila uspešna in Angelica se je lotila priprav za odprtje skupnosti v Birminghamu v Alabami. S sestrami so začele izdelovati izvirne »vabe svetega Petra«, v katerih so ribiči poleg gojenih črvov dobili pisno pojasnilo, da bo zbrani

denar namenjen ribarjenju duš, sestre pa obljublajo molitev za uspešen ribolov. Posel se je razcvetel in sestre so lahko začele zidati samostan. Z njimi se je preselila tudi Angeličina mama, ki je hčeri sledila po poti posvečenega življenja.

Ker se je v novem okolju izkazalo, da ima sestra Angelica tudi izredne predavateljske in pisateljske sposobnosti, je posel z ribiškimi vabami in pozneje z arašidi zamenjala za prodajo posnetih predavanj in pisanje duhovnih knjig (napisala jih je 54), ki so jih tiskale sestre same. Knjige so izhajale v tisoče izvodih in Angelica je sčasoma oblikovala združenje misijonarjev (bilo jih je okrog 8000), ki so jih posredovali ljudem.

Ko je leta 1978 obiskala neko baptistično televizijsko postajo, je spoznala, da jo Gospod kliče tudi pred kamere. Najprej je bila povabljena k sodelovanju z različnimi televizijskimi mrežami, kot je bila WBMG, kjer pa so v svoj program uvrstili tudi oddajo o vprašljivosti Jezusove božanskosti, zato se je odločila, da bo v samostanski garaži ustanovila lastno televizijo.

Pridobila je sponzorje in sodelavce in leta 1980 osnovala prvo katoliško satelitsko televizijo v ZDA: EWTN (Eternal Word Television Network). Danes njeni valovi dosegajo 146 milijonov domov širom po svetu. Ustanovila je tudi radio. Vedno, ko je potrebovala sredstva za nov projekt, je Bog uslišal njene molitve.

Ljudi je najbolj nagovarjala prek oddaj v živo, kjer se je s Svetim pismom v rokah pogovarjala z gledalci, kot bi bili skupaj v dnevni sobi. Včasih je spila kozarec vode, pojedla

bonbon, se pošalila, hkrati pa odgovarjala na vprašanja, ki so ji jih postavljali po telefonu. Tolažila jih je, molila zanje, jih poučevala ... »Če si v vsakdanjem življenju blizu Jezusu, lahko zelo preprosto govoriš o njem ...« je pojasnila uspeh svoje televizijske kateheze, katere sadovi so očitni: spreobrnjenja, duhovni poklici, ozdravljenja od odvisnosti ... Bila je tudi pravo medijsko vojno z ameriško škofovsko konferenco, saj so nekateri škofje v ZDA zašli v razpravljanje o ženskem duhovništvu ali pa so zmanjševali pomen evharistije oz. jo napačno razlagali. Janez Pavel II. je dejal: »EWTN je ključ za obnovo katoliške Cerkve v Ameriki.«

Po kapi je leta 2001 prenehala nastopati pred kamera-mi. EWTN oddaja naprej, ona pa se je umaknila v samostan, ki ga je dokončala leta 1999. Tam moli za vse, ki nadaljujejo njeno poslanstvo.

Dr. Janez Janež
(1913–1990)

»Bolniki so moj raj«

»Šest ur sem ležal nepremično v rži, se popolnoma umiril in premišljeval. V tistih šestih urah sem se spomnil marsičesa: da je 28. maj obletnica moje doktorske promocije, da sem vedno sanjal o Kitajski. Razumel sem, da je zame ‚uradno‘ moje življenje končano, da bi moral iti z drugimi v smrt, in da mi je vse, kar bom živel naprej, podarjeno. In v rži sem sklenil. Če se rešim, bom dal vse, kar mi bo ostalo, misijonom, potrebnim in revnim.«

Tako se je leta 1945 v Pliberku rodila odločitev za misijonski poklic dr. Janeza Janeža, ki je svoje življenje v polnosti posvetil bolnikom na Kitajskem in Tajvanu. Tajvanska vlada mu je za požrtvovalno delo in izjemne dosežke dvakrat podelila najvišje državno priznanje, dvakrat je

prejel papeževo priznanje – red sv. Silvestra in red sv. Gregorija Velikega, po njem se imenuje tudi diagnostično-kirurški center v Luodongu na Tajvanu. A sam je vse časti vztrajno zavračal – največje plačilo je bil zanj ozdravljen in zadovoljen bolnik.

Janez Janež je odraščal v verni sedemčlanski družini v Dolskem pri Ljubljani. Po klasični gimnaziji v Ljubljani se je odločil za študij medicine. Leta 1937 je promoviral na medicinski fakulteti v Gradcu in se zaposlil v ljubljanski bolnišnici kot kirurg. Požrtvovalno se je lotil pionirskega dela na področju transfuzije. A obetaven začetek njegove poklicne poti je prekinila druga svetovna vojna. Med njo je pomagal vsakemu, kdorkoli ga je prosil.

Maja 1945 je dr. Janež iz zaupnih virov izvedel, da je na seznamu za likvidacijo. Pobegnil je čez Ljubelj in se pridružil desetstisočim beguncem v Vetrinju, kjer je kot zdravnik spet pomagal vsem potrebnim pomoči. Med prvimi je bil določen za transport, ki je begunce vračal nazaj v Jugoslavijo, in skok v rž ga je rešil smrti. Odločil se je, da uresniči svoje otroške sanje o misijonih in Kitajski. Iz Celovca se je odpravil v Rim, nato v Argentino in od tam končno naprej na Kitajsko.

Tu se je s pomočjo slovenskega misijonarja Jožefa Kereca, ki je v misijonu že imel bolnišnico, in slovenjebistriških šolskih sester začel učiti kitajščine in spoznavati ljudi ter njihove bolezni. Spopadal se je s hudim pomanjkanjem opreme, zdravil in izučenega osebja in oral ledino pri uveljavljanju zahodne medicine med kitajskimi pacienti. Trmasto je vztrajal, počasi zbiral opremo in izučil

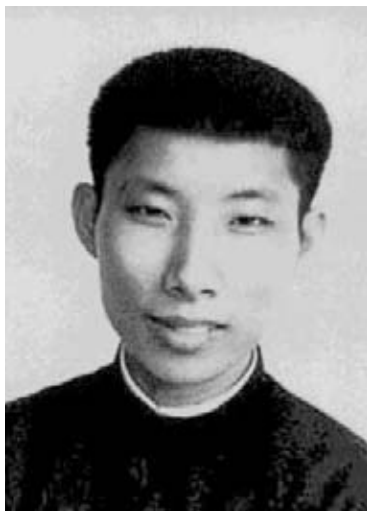
številne medicinske sestre. Uspehi so se kmalu pokazali in ljudje so začeli govoriti o čudežnem zdravniku, ki je kos tudi najtežjim primerom. A težke politične razmere so dr. Janežu še enkrat onemogočile, da bi v miru opravljal svoje delo. Leta 1952 je kitajska vlada izgnala vse misijonarje z Zahoda. Odšel je na Tajvan in v mestu Luodong skupaj z italijanskimi redovniki kamilijanci ustanovil bolnišnico, ki se je v 38 letih njegovega delovanja razvila iz skromnega oddelka s 30 posteljami v sodoben enajstnadstropni diagnostično-kirurški center.

Dr. Janež je resnično živel za svoje bolnike: stanoval je v bolnišnici in si v vseh letih svojega delovanja ni privoščil niti enega dneva dopusta; hotel je biti vedno na voljo tistim, ki so ga potrebovali. Poleg tega za svoje delo ni prejemal plačila. Če mu je kdo kaj podaril v znamenje hvaležnosti, je že našel pacienta, ki se mu je zdel bolj potreben denarja. Do svojega osebja je bil zelo strog in zahteven, včasih že kar grob, sploh do tistih, ki se po njegovem niso dovolj zavzemali za bolnike. Ko pa je bil z bolniki, je bil popolnoma drugačen: dostopen, nasmejan, dobrovoljen, vedno pripravljen na pogovor. Zasebnega življenja praktično ni imel; obiske je odklanjal, češ da se nima časa ukvarjati z njimi. Ko je leta 1985 mati Terezija obiskala Tajvan, so ga vprašali, če bi se želel srečati z njo, on pa je odgovoril: »Nimam časa. Zelo mi je žal, zaradi bolnikov to ni mogoče.«

Opravil je tudi po sto operacij na dan. »Sem kirurg in drugega ne znam,« je zapisal. »Za to bom dajal odgovor Bogu. Napravim vse, kar mi zdravniška veda in praksa na-

rekujeta, nato pa prepustim Bogu, da on ozdravi; šele potem molim rožne vence. Jih vidite, koliko jih imam tam na kljuki, molkov? Sestra Rozana mi jih večkrat prinese iz pralnice, kjer jih je našla med mojim perilom.«

14. septembra 1990 je s težavo končal svojo zadnjo operacijo. Oslabel zaradi lastne bolezni, ki je nikomur ni pustil zdraviti, je 7. oktobra prosil za spoved, 11. oktobra pa se je dokončno poslovil. Dano mu je bilo to, kar si je vedno želel: »Eno bi rad; da bi se zrušil in umrl v operacijski sobi med operacijo. Hočem delati do konca in ne bi rad, da bi bil na stara leta komu v napoto.« Na zadnjo pot ga je pospremila nepregledna množica ljudi, ki so se prišli poklonit spominu na velikega moža.

Marcel Van
(1928–1959)

Terezijin mali bratec

Van se je rodil v Vietnamu v krščanski družini. Ko je bil star sedem let, je Stalin v Sovjetski zvezi začel pripravljati diktaturo. Da bi zagotovili vzgojo in izobraževanje prihodnjih domačih duhovnikov, so Pariški misijoni v tujini ustanovili »Božje hiše«. Deset do dvanajstletni dečki iz krščanskih družin so prihajali v župnišča, tam pomagali duhovniku in se učili. Najspodobnejše je potem sprejelo malo semenišče, druge so usmerili v šolo za katehiste.

Pri sedmih letih je prišel Van v župnišče Huu Bang. Želel je postati duhovnik. Tam ga je začel preganjati neki katehist, pogosto je bil tepen. O tem je pozneje zapisal: »Ne smemo tepsti otrok. To je naravni zakon, ki zavezuje

vse ljudi, kot mi je nekoč povedala sveta Devica. Naravni zakon prepoveduje mučiti živali in toliko bolj prepoveduje tepsti otroke.«

Ko je bil star devet let, so pozabili na njegove želje, da bi postal duhovnik, in ga obravnavali kot sužnja. Pri dvanajstih letih je zato želel pobegniti, a so ga potrebovali drugi otroci. Katehist ga je še vedno ustrahoval. Neke noči je tako pobegnil v gozd in začel iskati drugo domovanje. Izročil se je Mariji in angelu varuhu. Več tednov je izstradan in žalosten beračil.

Na deželi je našel teto. Tam je pasel govedo, kleče na hrbtih živine molil rožni venec in pel duhovne pesmi. V tej ubožni družini ga je obdajalo veliko ljubezni, obenem pa se je tu prvič srečal s poganstvom – ljudje na vasi, z izjemo nekaj družin, so bili brezbrizni do Boga.

Med svetovno vojno se je vrnil k staršem in med polnočnico prejel darilo ljubezni: »V enem samem trenutku je bila moja duša spremenjena, nisem se več bal trpljenja. Bog mi je zaupal poslanstvo: spreminjati trpljenje v srečo.«

Spet je odšel v Huu Bang, kjer je našel katehiste, ki so pred očmi otrok vzdrževali bolj ali manj vprašljiva razmerja z dekletimi iz vasi. Odločil se je, da bo molil in se žrtvoval, da bi razpršil to ozračje nečistosti. Med otroki je ustanovil četo vojskujočih se angelov in ozračje se je spremenilo, a neki član je četo izdal staremu katehistu; udarci so deževali po otrocih in še posebej po Vanu.

Slednjič je prišel v malo semenišče, vendar je to moralo po šestih mesecih zapreti vrata. Takrat je v župnišču svete

Terezije Deteta Jezusa odkril njeno knjigo Povest duše. Njo si je izbral za voditeljico na svoji mali poti in doživel, da ga je sprejela za svojega malega bratca. Zaupala mu je, da ga je Bog izbral za redovnika redemptorista in res je bil šestnajstleten pri njih sprejet v postulat. Tam je med molitvijo zaslišal Jezusov glas: »Marcel, ali me zelo ljubiš?« Videl je, da se približuje Jezus v Najsvetejšem in pravi: »Otrok moj, veliko moli in veliko žrtev daruj, trpi in se daruj.« Pozneje je izvedel za spreobrnjenje svojega očeta.

Leta 1954 je bil Vietnam razdeljen na dvoje, sever je padel pod komunistično vladavino in ljudje so se množično selili na jug. Van je odšel na sever in v Hanoju služil v župniji Marije Pomočnice. Tam so ga prijeli in ga za pet mesecev zaprli v temnico. V pismu sestri je zapisal: »V zaporu – tako kot v Jezusovi Ljubezni – nič ne more odtrgati duše od ljubezni. Sem samo še dihajoče truplo. Vendar nisem na koncu notranjega trpljenja. Kelih grenkobe je še poln. Ostaja mi ljubezen, sem žrtev ljubezni in ljubezen je vsa moja sreča: neuničljiva sreča.«

Obsojen je bil na petnajst let zapora. Preselili so ga v taborišče št. 1, Mo-Chen, 50 km od Hanoja, kjer je bilo 2000 zapornikov. Tam je našel kakšnih sto katoličanov, ki so ostali brez vsega, a so bili trdni v veri: »Vsi prihajajo k meni, misleč, da sem neizčrpen človek; dobro vidijo, da sem krhek kakor oni, toda kje bi mogli iskati tolažbo? Bog sam mi je dal vedeti, da izpolnjujem njegovo voljo. Večkrat sem ga prosil za uslugo, naj umrem v tem taborišču, vendar mi je odgovoril: 'Veliko duš te še potrebuje in brez tebe ne bi mogel priti do njih.'«

Avgusta 1957 so Vana preselili v taborišče št. 2, Yen-Binh, 150 kilometrov od Hanoja. Tam so ga pretepli in ga za dve leti zaprli v nezdrav zapor. Nič več obiskov, nič več pošte, tri mesece je preživel v okovih. Božji otrok je bil sam, z izjemo luči, ki je sijala v njegovem srcu. Razjedala sta ga tuberkuloza in beriberi, bila ga je sama kost in koža.

V petek, 10. julija 1959, okrog 10. ure je vstopil v svojo zadnjo agonijo. Neki duhovnik ga je spremljal z molitvijo in mu dal odvezo. Za zmeraj se je izročil v Očetove roke. Kot sv. Terezija si je želel mučeništva in Bog ga je uslišal.